

lawal tabakiay a cacudadan

飛鼠大學

創作理念

sakay epuc mibelih tina cudadan, mibelihay a tademaw mibelih tu sakacaay kalecad nu nakamuan, sapakineng tu mibelih nu tusaay a tademawan. sisa, mibelihay a tademaw kanca amananam tu tusaay a sulitan, kiya asu' ku nipibeli tu cudad. mahida u madayumay a belihen kina kawaw, caay tu kaw dadayumen.

anu, mibelihay a tademaw u nikatineng sa tu kamuan, caay ka tineng tu lalangawan, pibelihan tina cudadan u i hekalay sa a cacay atu yimian, mibelihay a tademaw tu sakay lalangawan mahemekay hakiya, miadihay, miadihay tina cudadan a tademaw alahican

caay pakatapal tu mibelihay tina cudadan a balucu, sisa caay kasasuala ku nuheni, nipalawpes sa tu kapahay a cudadan.

u kapahay a nibelihan tu cudadan, mibelihay a tademaw u matineng tu lalangawan hananay, kya malucek maala ku kamu a kapawanan tu nakamuan. kapahay a nibelihay tu cudad, miadihay tina micudan sipakayda i nibelihan tu micudad, manamuh miadih tu hatiniay tu kakaphah nu cudadan, makay balucu' nu tademaw. aku hantu, mangalay sipakayni i kapahay a nibelihan tu cudad, pakatineng tu katuuday tu bangcalay nu Sakidaya a sasakamuen.

作者簡介

王秀英 Habayiing

新城國中、國福國小、化仁國小、明廉國小支援老師
門諾基金會員工退休

翻譯文學的價值在於，翻譯者可以將兩個不同語系的文字轉譯給兩個語言的人們知道。然而，翻譯者必須同時熟稔兩方文字，並且可以流暢地轉譯出來。看似簡單的翻譯工作，其中卻存在著莫大的學問。

倘若，翻譯者只是熟悉兩方語言，卻不懂得兩方的文化差異，那翻譯起來的作品，僅僅只是字面上的解釋與說明而已，原著的背景文化內涵在無法被吸取的情況之下，讀者在觀看這類文本作

品時，有時候甚至會感受不到作者的原意，進而無法與作者產生共鳴，可能就會糟蹋了一個好的文學作品。

而好的翻譯文學，其翻譯者勢必是對雙方文化有高度的了解，如此才能精準把握住該語言的遣詞用句。好的翻譯作品，是可以讓讀者透過翻譯，欣賞到高層次的文學作品，並且可以沁人心靈。而我，希望透過翻譯好的文學作品，讓更多人知道撒奇萊雅語言的美好。

lawal tabakiay a cacudadan

macapi tu ku pisiw gacuan, kalingatuan nu lawal mikilim tu kangalayan a sasacabayan, pikiliman tu cabay a puu'. labii matengil nu mita ku alaliyac nu lawal, alahicaan nina buyu' tawyaay a demiad, matengil ku alaliyac nuheni, nu cacay a kilangan lima, nem ku mikucakucay nu lawal, mapulung kuheni masasukamu masasungalay.

tawya a wayway itida sa i picudadan nu maku tu kuocun sa lawpes satu, i buyu' caay tu pakatengil tu nika alaliyac nuheni. adihan malawpes tu ku lawal, mahica hakiya, ni debungan nu tademaw hakiya, u mapana'ay hakiya atu maadup nu miadupay a tademaw hakiya, demiad midakep labii kuwangen. kanahatu yadah kina lawal caay haw kahamin a dakepan.

palita kaku ci amaan aku, kiya i buyu'ay a edu atu lawal haymaw sa makasar?

"idaw ku cacay a demiad, maadih aku ku palang caay tu pubahel i buyu', matineng tu kaku, itidaay nu aadupen mabulaw tu taydan i mabataday a kitidaan" mahini ku kamu ni ama aku. sakamusa, tu nu kitakit a aadupen u sabelilihay ku lawal, u samadimelay u lawal tu, u lawal hananay

u samabelilihay nu aadupen, halhal sananay tu nipayakep nu misu a aadupen, labii satu mapacilu' maideng nu likat saluimeng sa cinida, caay tu pisatiyutiyung. i demiad u lawal miculimek i kilang.

cacay a lawal, tusa, tulu ku dibu, mipili' tu dadikuan kuheni, itida sa mabi', tawysa anu idaw ku midebungay nu tademaw atu mialaway tu kakitidaan, liyas sa, malimad tayda i duma a dibu. wawa henay mikilul kaku ci amaan miadup, hina pa'ngaw kaku tu tangah pasayda i pabaw nu kilang mikilim tu dibu nu lawal, sapikilimaw tu dibu anu caay kau mananamay caay pakatepa'. sakamusa ci ama, palalawalen ku nipesimsim tu udip, kiya makatepa tu lawal.

tinaku sa, u lawal caay kasacacay sa a mueneng i kilakilangan, atu mueneng i micalengetay tu bangesan a kilang a misadibu. caay kai ciwlaway a kilakilangan misadibu, anu maudad satu cumudan nu nanum masataku, malanggangaduyan tu. sabelilihay nu aadupan ku lawal, anu maadih tu ku dibu nu lawal, patahek tu ci ama tu nisanga'an nida a salil, luec han i tanayu'ay a culay, paluceken nida i buhang nu cacumudan nu dibu, tuktuken huyahuy hantu ku kilang, mabiyalaw satu ku lawal, saayaway nuheni a wayway pasayda i

buhang milaliw, mihalhal tu ku salil i hekal, lihalay tayda satu micumud i salil cinida.

madakep satu ku lawal, malingatu miyawies, haymaw adidi'adidi' ku salil, ahican henay nu lawal musaungay, sadikuday maadih ita ku abuabuan ku kulitan a lawal itidatu masaupu.

tatenga', itini i aadupan u lawal ku satamelacay nu aadupen, mamin ku udiudipan a kanen, cukaymasen, pasusawada' u caayay henay kahepec nu nikanan pulecien han sikan tupah, sakamusa ku babalaki u sawada' nu lawal ku sakapahay a kanen. hina adih kaku tu babalaki musemsem tu sawada' nu lawal, sikan tu pah, musakamu tu naayaway a kakungkuhan.

nakina cacay tu ci ama aku midakep tu lawal, sakamusa sa i takuwan" wawaaw, matineng kisu haw? u lawal han idaw ku nikakenihan u i buyu'ay a tademaw atu layak a tademaw. anu maadih numita ku abuabuanay a kulit nu lawal u i sasaay nu buyu'an nanay a kitidaan maudip, anu idaw ku kala lumelumeni'ay a kulit, udip atu tangah idaw ku sanglacay a kulit nu lawal nu i pabaway nu buyu' ku kakitidaan nuheni mueneng, kasienawan ipabaw nu buyu' inai'

ku kakaneng, micapi tu kenih nu buyu' hina adih kita tu lawal.

nu i buyu'ay a lawal mikibelilah henay tu i sasaay nu buyu' a lawal, nu abuabuan nanay a kulit nu lawal matineng tu miadih miculimek tu tademaw, sisa yadahyahad ku nilecuhan nuheni. nakina cacay tu kaku mikilul ci amaan nu maku tayda i hinuhinukian a kilang "Linwuci sapakinengan nu niyaduan" a aadupen mikilim tu hekalay a waduan.

culil, culil sa, pa'ngaw sa ku tanganh aku, awaw han aku ci ama aku "amaaw, adihen may kidabuhung idaway hakiya ku lawal" pangaw sa ku tangah ni ama aku sakamusa i takuwan, piadihi haw tu wayway nu lawal sa. hamaw sa muculil ci ama aku tayda i sasa nu buhung, hamaw sa pasayda i kilang a mituktuk, maadih nida ku tangah nu lawal pasacuwacuwaay hakiya ku pimelaw, miadih tu liklik, pabaliw sa cima hakiya ku pacukatay i takuwan sa, miadih tu liklik.

matenes satu, matinengay hakiya kina lawal tu nikaitini nu niyam, hamaw sa kaku mutiyung tu udip aku, miculimek i nikudan nu kilang, ya miadihay i buhung nu lawal nai' satu maadih.

naicuwaay hakiya mikilim ci ama aku

tu tanayu'ay a culay, palasalilen nida ku calaped pengec han ku tasasaay a cacaluken, paheceken nida tu masay sananay a culay tusul han tu, malasasalilan tu. miadiah kaku ci amaan tanu malumanay sa a amakucu, sakalepilepian ku labuay a calapet, katawaan sa kalaluman sa adihen.

ahemaw ku wayway, hamaw sa, ya liklik mahida miadihay namin tu wayway ni ama aku, npacebaan misanga tu salilan hamw sa micapi tu buhung saicelang satu ci ama aku mitahpu tiya buhungan, nika caay kaadih kuni ka tahekak tu lawalan, miawaw ci ama aku i takuan, alaen ku pulung tuktuken ku kilang, hicen nu maku a mituktuk caay katahekal, uydasa ku nikatengilan nipatubeli nu buyu' a suni.

sakamusa ci ama aku, waw! sademiad sananay kina lawal micudad, mahamin pahedek micudad tu nu wawaan a cacudadan, hatidaay tu nu lawalan anu pasalil han i dibu, kalaapaapaan keduhkeduh satu, micumud, mahicaay tu, kya caay pubahel kina lawal. simsimsa ci ama, caay katenes, namaka cuwaay hakiya mubahel a tahekak, saluimengsa i nuayawan a cilis nu tabakiay a kilakilangan.

mapaaw kami, alaw mikidikud kina

lawal i tamian. tapabaw satu i kilang ci amanya matineng, alaw u sipunu'ay kina lawal, alawhan sipanan i nikudan, nipili'an nina lawal kuyni a kilang tu sasaluma'an nida, matinengay kina lawal anu idaw ku cacay a demiad idaw ku midebungay sa, u lalaliwan tu a pananan sa.

lingaling sa ku tangah ni ama sakamusa "ina lawal, caay kau mikuocungay adada", nu micudaday tu tabakiay a cacudadan, kya hatida tu ku tineng. hulak han ni ama ku nisanga'an tu calaped a salil, ca'dungen naca nida ku calaped, "hen! keday anu tayniyaca, amadakep numaku kisu". u ciit nu kilang ku sapipuu't ni ama tu buhung, sakamu satu, keday anu tayni aca amadakep nu maku kisu sa.

"amaaw! tatenga' haw mahamin micudad ku lawal tu tabakiay a cacudadan haw?" mahemek kaku mipalita ci ama aku. "idaw tu! micudad kuheni tu labiiay a cacudadan" maliyu kaku mitengil, musakamu aca ci ama aku sakamusa, "u labiiay ku culil nuheni, maliyu kaku mitengil, musakamu aca ci ama aku," u labiiay ku culil nu lawal, mapulung kunuheni masasuini tu sakaudip nuheni, ahicaen milaliw atu hican miculimek ku miadupay a tademaw sa cudaden nuheni, atu sakay

miadupay a tademaw nu tineng a cudad.

nika tayniyan numita i buyu' ayda, sakamusa ci ama amikilul kisu i takuan haw sa, hang han aku, mica a caay katayda. misilud tu ci ama aku tu sapidakep tu lawal a duku, idaw ku nipsisilud, amadakep nu maku kuyda sipunu'ay a lawalan sa. matenes ku culil, kalahukan tu makatukuh tina lalitemuhan niyam tu lawal a kitidaan.

hamaw sa ku wayway niyam, ya lawal mahida u caayay henay katineng tu nikatayda niyam, piadihi tu culil nu lawal sa ci ama, hamaw sa mutiyung ku udip nida, adih i sasa tu nu buhang mutideng, ala sa ci ama tu niculimekan nida tu tanayu'ay a culay pengec han nida tu nisanga'an nida a salil.

hamaw sa ku wayway, misaahemaw, pengec hantu nida ku buhung, bilil satu kaku misapud tu i sasaay nu kilang a culay pasayda i kilang mituktuk, nika caay katahekal ku lawal, "amaaw, anu caay henay kataluma' kya lawal?"

"hang kiya i!" musakamu aca ci ama aku, saicelang han ku nipiutuktuk tu kilang, nika caay henay katahekal mubahel kida lawal, sakamusa ci ama aku acaay pihulak tu nipasiketan tu salil, anu hulak han ita ku

nipasiketan tu salil, matinengay a lawal adih amubahel mulaliw.

sakamusa ci ama aku sakapahen ku nipikapet tu nipasiketan nu maku tu salil i hekal, bilil sa mikayakay tapabaw i kilang ci nida, sinidikecan tu ciit nu kilang atu uli', "caay palutatengan kaku tuduh tu lamal a caay katahekal." pu'tan namin tu ciid nu kilang atu uli' ku buhung', tekin han milikat paicelang satu miyup, pasayda ku wacah i buhung, pacici a patahekak tu lawal pasayda i katahekal an buhang, nika caay katahekal kya matinengay a lawal.

kya mahida sa ci ama, kiya caay henay katahekal, adihan miculimek i malahulay nu ciid a buhung, eneng sa i labu, muculal ku cihak i maacakay a buhung, matalaw makacecep tu sanek nu wacah.

lusalus hantu ni ama ku caculimekan nida lawal a kilang, u ciid nu kilang atu lala' ku sapipuu't tu buhung, kya caayt kalmad, sakamusa ci ama, "hatiniaytu ku nipiadup nu maku tu lawal uyni ku samatinengay a lawal, miadiah kaku tina lawal caay kau micudaday tu tabakiay a cacudadan dada", namu taydaay i nu tauan a kanatal micudad sakaku, kya hatida tu ku tineng tu nipiadakep niyam, sa mitineng mikilim tu sakalecad nu kakaydaan

a buhung nu kilang, tu sapilaliwaw anu idaidaiau ku midebungay u lalaliwan tu a dadanan sa.”

labii satu, awawen ni ama ci baki aku tayni i luma’, sakamuen nida ci baki hicaen nida, hicaen nida midakep ku mahiniay a lawal. sakamusa ci baki “nina lawal

mikikaka tu punu’ nu tademaw, kapah tu madakep tu nu misu, anu caay kadakep nu misu a sakamuen nida ku duma a lawal, anu ayaw hantu a la’cus tu midakep tu lawal, matinengtu kuheni.” ci ama “miadupay a cudad” u nananamen tu a cudad, “palutademawen ku Aadupen, paluaadupen ku udip, kya matineng kisu tu sakaudip

nuheni, matineng kuheni tu kamu nu namu.”

u luma’ nu mita u miadupay a binacadan, nanuayaw katukuh ayda midiput tu Aadupen a lamalan, u tapang nu miadupay ku buyu’, amatineng tu wayway nu Aadupen, kya taneng misalihalay tu sakaudip. nanu wawa ladayen kaku ni ama miadup, misakasikadan tu lihalay nida, itini i balucu’

nu maku. caay henay kaku pakaadih tu micudaday nu lawal tu tabakiay a cacudadan, nika palutatenga kaku tu picudad nuheni tu yakan a tabakiay nu cacudadn, palutatenga’ kaku ci amaan nu maku tu sapisuayaw tu kawaw nu sapiadupaw nu cudad a daduducen

評審心得

makaalaay tu kawlah aydaay a pisulit sa, manamuh makaadih tu nu binacadan a pibelih tu wensyi a cudad, atu makaala tu kawlah, nika idaw ku sasakapahen henay, adasay mapili'ay tu sakapahay dikud mikawaw henay, tu nu binacadan a mibelih tu cudad sa, taneng haymawen micunus misalucud tu sasuliten. i piadih patinsu sa, maadihaku ku nipibelih tu kamu, i nisulitan a cudad, malecaday a kamu masasiduma ku nuayawan atu nudikudan, nanay palecaden ku pisulit, yadah ku caay kalucek a kamu

atu nayay ku (') a sulit, u mahiniay katineng mihaymaw tu sasuliten. cudad i labu, anu kilul han ku nu hulam a silit misabinacadan mibelih, uduma caay katatungus tu nabalu' an nu misilitay, liyawen nenay ku nabalu' an nu misilitay tu cudad, itawya balic han misabinacadan ku pidateng, tya u tadatatenga'ay katukuh i nabalu' an ku pibelih tu cudad, adasay ayaayaw tu a demiad katuud katuud satu ku milihidaay a tademaw mibelih tu cudad!

此次族語文學獎中，很高興看到有人用族語挑戰翻譯文學，並在這次獲得入選，但仍有一些待改善的部分還望能提供入選者日後進行相關族語翻譯時，能再多加小心留意。在評審的期間，我發現到作者在翻譯的過程中，在書寫詞彙上，會有前後不一致的情況發生，以及有很多詞句並無正確標示到喉塞音，

建議這些部份都要特別注意。在內容上，若單純採取族語直接翻譯，有時反而無法達到作者真正想要表達的意思，我們要先理解作者的想法，然後轉換為族語來思考，才能真正的達到翻譯所追求的信達雅，期許未來的日子能有更多人參加文學獎！

評審簡介

葉珠君 Bunuk Kapa'

撒奇萊雅語族語老師

十二年國教課程原住民族語文教材撒奇萊雅語編輯委員

「翻譯文學」指定翻譯文本 1

飛鼠大學

著 / 亞榮隆 撒可努

春節快到的時分，是飛鼠開始談戀愛、尋找另一半的時節。

在夜裡你可以聽到飛鼠互相求愛的聲音。有時候整片山谷在同一時間內會響起此起彼落的求愛節奏，那是一棵樹上停了五六隻的飛鼠，一起在那裡談情說愛的盛況。但這種景象卻在我上國中時消失了，山谷裡很難再聽到飛鼠互相求愛的聲音。飛鼠突然的消失，原因有很多，人為的破壞、十字弓的氾濫以及不肖獵人的濫捕都是原因，白天捉晚上打，就算飛鼠再多也會被捉完。

我問過父親，為什麼山上的山老鼠和飛鼠愈來愈少了？

「有一天，我看著山上的老鷹未再飛翔於山的那一頭，我就知道，那裡的動物已開始遷移到更遠的地方。」父親這樣說著。

他說，全世界最笨的動物是飛鼠，最乾淨的也是飛鼠，原因是飛鼠是一種笨到會等你來捕捉的動物，夜裡他對燈光和亮的東西都非常的好奇，只要你拿燈光照著他，他就會待在原地一動也不動。

飛鼠在白天時都躲在他的樹窩裡。一隻飛鼠可能有二、三個樹窩，而通常他都會選擇一個窩，長期固定的睡在哪裡，除非有人來侵擾或是被強佔了，才會離開，搬到別的樹窩去。

小的時候跟著父親打獵，常仰著頭尋找樹上的飛鼠窩，找飛鼠窩全憑經驗。父親說，只要把自己想成是飛鼠，就能找到。

例如，飛鼠絕不會單獨的住在一顆樹上，或是住在會刺激皮膚發癢的樹窩裡；也不會住在漏斗狀的樹窩裡，不然下雨的時候會積水，變成游泳池。飛鼠是最笨的動物，每一次發現飛鼠的樹窩時，父親就會拿出他自製的網袋，綁上一根很長的竹子，準確的封住樹窩的洞口，再用力的敲擊樹幹，飛鼠一緊張，第一個反射動作就是朝著樹洞飛去，當然守在外頭的網袋，就能很輕鬆的網到他。當飛鼠被捕捉時，會開始掙扎，而網袋會愈縮愈小，也就限制了飛鼠的動作，最後只見一團灰棕色的飛鼠窩在那裡。

的確，在動物圈裡飛鼠算是最乾淨的動物，幾乎全身上下都可以食用、利

用，連腸子內未消化的東西都可以擠出來配米酒喝，老人家常說飛鼠腸子裡的東西最補。在部落裡我也常看到老人家生食飛鼠腸子中未消化完的東西，配著米酒，說著以前的戰功。

父親曾在一次捕捉飛鼠時，向我表示：「兒子，你知道嗎？飛鼠也有分山地人和平地人。一般我們所看見全身灰棕色的飛鼠是住在地形比較低的地方；而身上帶灰黑色，身上和頭部都有白色斑點的飛鼠則住在較高的地方，冬天高山較缺乏食用的食物，在靠近山的稜線以下都會看得到他們。住在高山的飛鼠又比灰棕色的飛鼠更笨，因為灰棕色的飛鼠早已學習到如何躲過獵人的追捕及與人的利害關係，因此才得以繁衍生存。」

有一次我跟著父親到松子澗（林務局示範山村）的獵場找野蜜蜂。走著、走著，突然我頭一仰，叫住了父親：「爸，你看那個樹洞會不會有飛鼠。」

父親仰著頭輕輕地對我說，要我注意待會兒飛鼠的動向。

父親輕輕地走到樹洞下，又輕輕地

往樹幹敲了幾下，只見樹洞露出了飛鼠的頭東張西望，觀看四周，懷疑的眼光很想知道是誰吵醒了他，警戒的眼神想把四周看透。

過了許久，也不曉得飛鼠知不知道我們就在附近，我輕輕地動了動身子，躲在另一棵樹的背後，只見在樹洞探頭的飛鼠已不知去向。這時候父親不知從哪裡找來了好幾丈的棍子，把褲子當網袋將兩頭的褲管都打死結，插皮帶的地方用一支很大的Y字形木條穿過，就成了很克難的簡易網袋。一旁的我只見父親穿著黃色舊舊的橡皮雨鞋，破破的內褲，樣子既好笑、又滑稽。

動作輕輕地、慢慢地，周圍的一切好像都在觀看著父親的一舉一動，克難的網袋慢慢的接近樹洞時只見父親用力的蓋上，但不見飛鼠飛出，父親喊我，要我用斧頭在樹幹用力的敲擊，但怎麼敲都敲不出來，只聽到山裡的回音。父親這時候說：「哇！這隻飛鼠天天都有上課，可能國小有畢業，一般的飛鼠只要網袋一套住樹窩，就會笨笨的朝網袋衝去，來個自投羅網，奇怪，這隻怎麼不飛出來。」

父親納悶著，過了許久，也不知道飛鼠從哪裡飛出來，停在對面山溝的大樹上。我們才恍然大悟，原來自己被這隻飛鼠擺了一道。等父親爬上樹察看後才知道，這隻飛鼠聰明到了了不起的地步，竟然留有後門，這隻飛鼠在選定這棵樹作為他的家時，就已知道如果有一天遭受攻擊時，後門是逃生的路徑。

父親搖著頭說：「這隻飛鼠，不只國中畢業，可能已經考上大學了，不然怎麼這麼的聰明。」父親解下用褲子作成的克難網袋，穿回身上，「哼！下次再來，一定要抓到他。」父親已把他的後門用樹枝封住，並信誓旦旦表示，下次再來一定抓得到他。

「爸！飛鼠真的有大學嗎？」我好奇的問。

「有哇！他們都是夜間部的。」我聽不懂，父親又說：「飛鼠是夜行動物，他們常聚在一起研究生存的發則，而逃生和躲過獵人的追捕是必修的學分，與獵人鬥智則是更上一層的課程。」

這一次上山，父親問我要不要跟他一起去，我急忙地答應，當然要去。父親準備好了捉飛鼠的工具，這次是有備

而來的，一定要抓到那隻聰明的飛鼠。

走了好久，下午時才走到上次與那隻飛鼠相會的地方。我們動作輕輕地，那隻飛鼠好像還未察覺到我們來了；父親要我注意飛鼠的動向，他慢慢地移動身子，很快的已佇立在樹洞下，父親拿出上次藏起來的長棍子把自製的網袋綁好。動作慢慢、輕輕地，在套住樹洞的那一剎那，我迅速的拾起地上的木棒往樹幹敲擊，但就是不見飛鼠飛出，「爸，是不是飛鼠還沒有回來？」

「有可能喔！」父親再次囑咐我，再用力敲樹幹，但還是未見飛鼠飛出，父親知道不能輕易的把套在樹口的網袋拿掉，怕網袋一拿掉，聰明的飛鼠又會飛出去了。父親要我替他抓住套在樹洞外的網袋，而他很快的爬到樹上，手上拿著樹枝和茅草，「我就不相信這次用火燻燻不出來。」

父親把上次封住的洞口塞滿了小樹枝和茅草，點燃後用力的吹氣，使濃煙朝向洞內，想逼使飛鼠由套住網袋的樹口出來，但始終無法把那隻聰明的飛鼠逼出來。父親正感到奇怪，為什麼還是不出來時，才發現原來那隻飛鼠已躲在

另一個腐敗中空的樹幹，窩在裡頭，鼻子微微的露在樹幹乾裂的洞口外，深怕吸到濃烈的煙味。

父親把飛鼠躲藏的那個樹幹整個鋸掉，再用樹枝和泥土封住缺口，緊緊的讓飛鼠沒有移動的空間，父親說：「這隻飛鼠是我打過這麼多的飛鼠裡最聰明的一隻，我看這隻不只大學畢業，可能還曾經到國外留過學，不然怎麼會知道我要抓他，而且還聰明地想到要在做窩前找一棵有相通樹洞的樹，以預防被攻擊時有逃生的路徑。」

夜裡，父親把祖父找來，跟祖父訴說他是如何、如何的抓到這隻飛鼠。祖父說：「這隻飛鼠簡直比人還要聰明，還好你抓到他，不然他就會把這次的經

驗告訴別的飛鼠，那以後我們就很難再打到飛鼠，因為他們變聰明了。」

父親「獵人哲學」必修的課程：「把動物當成人看待，把自己也想成是動物，你就會了解他們的習性，聽得懂他們說的話。」

我的家族一直是獵人的家族，由過去到現在還是一直守著獵人的火，山林是延續獵人生命的源頭，唯有了解動物的生息，才能掌握自然的生存法則。從小父親便帶著我打獵，他對自然的那份尊敬，我深記在內心。我未看過飛鼠大學，但我相信飛鼠讀的大學一定是夜間部，也承認父親對自然界事物的看法有他獵人哲學裡的範本可循。